

Recessie?

Net als u krijg ik van alle kanten de vraag voorgelegd: 'heb je nog last van de crisis?'. Een Participatiefonds zal toch wel ergens in participeren, of in aandelen of in beleggingsfondsen. Ik kan u geruststellen: ondanks allerlei goedwillende adviezen in het verleden hebben de beide fondsen het meest klassieke beleggingsbeleid dat maar denkbaar is. Op basis van afspraken met het Ministerie van Financiën worden overschotten keurig op deposito gezet met een rente die in koude streken niet zou misstaan. U kunt dus gerust zijn. Fluctuaties in de premies zijn alleen gerelateerd aan kosten die scholen bij ons in rekening brengen. Met publieke middelen hoor je niet te speculeren. En deze wijsheid werd door de fondsen ook vóór de crisis voluit in de praktijk gebracht.

Wat merken de fondsen dan wel van de veranderende buitenwereld? Zijn zij Oost-Indisch doof? In hoeverre houden de fondsen rekening met de wensen en opvattingen van scholen, schoolbesturen, OCenW en de in het onderwijs werkende organisaties? Wat verandert er zoal of wat is volop in discussie?

1. Allereerst de verhouding tussen de fondsen en OCenW. Binnen afzienbare tijd zullen ook de fondsen, zoals alle zelfstandige bestuursorganen, er niet aan ontkomen dat de bestuurlijke touwtjes door OCenW strakker worden aangetrokken. Politiek Den Haag acht het wenselijk dat de grote geldstromen bij zelfstandige bestuursorganen (zbo's) meer onder beslag komen van het betrokken departement en zo onder vizier van de Tweede Kamer.
2. Op grond van governance, wat daaronder in de veelheid van discussies ook wordt verstaan, is de vraag of de stakeholders van de fondsen meer bij de beleidsvorming moeten worden betrokken.
3. Als straks zo'n 20% van de besturen het Vervangingsfonds gaat verlaten, is het dan noodzakelijk om voor de overige schoolbesturen het huidige aanbod van het Vervangingsfonds onverkort te handhaven? Of is het binnen de verplichte aansluiting mogelijk meer rekening te houden met de verscheidenheid binnen het primair onderwijs.
4. Als ook binnen het primair onderwijs het kennelijk wenselijk wordt geacht Colleges van Bestuur te introduceren (met bijpassend salaris) welke mogelijkheid bieden de fondsen dan voor situaties van inactiviteit van deze bestuurders?
5. Wat moet er gebeuren als er steeds meer onrechtmatig wordt gedeclareerd bij het Vervangingsfonds?
6. Het lijkt een kwestie van tijd of de PO-raad zal binnen de fondsen (de) werkgevers in het primair onderwijs vertegenwoordigen. Besturenbonden nemen – wellicht met enige vreugde – afscheid van ons. Zal deze nieuwe participatie leiden tot meer of andere discussies binnen het bestuur? Is dit het begin van een recessie of devaluatie van de fondsen? En wat is daarin de positie van de werknemersorganisaties?

Ik realiseer mij dat de meeste van bovenstaande items van de nodige vraagtekens zijn voorzien. Al naar gelang de antwoorden hierop zal in de nabije toekomst blijken of we echt op een recessie uitkomen. Is dat erg? Niet als een recessie een stimulans is tot innovatie van beleid. ■

Niek Dekker

